

Integrerad vård på SiS ungdomshem

Karin Hermansson, Socialstyrelsen
Niklas Långström, Socialstyrelsen

2023-02-10

Agenda

- Om uppdraget
- Om pilotverksamheterna och det operativa arbetet
- Utmaningar i genomförandet
- Fråga till er i nätverket

Bakgrund

Tre konstateranden:

- Barn och unga som är placerade har sämre tillgång till hälso- och sjukvård
- Barn och unga på SiS har hög förekomst av psykiatriska tillstånd
- Det behövs kunskap om/hur olika former av vård kan ges samtidigt

”Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda och samordna ett utvecklingsarbete i form av ett pilotprojekt i psykiatri och vid Statens institutionsstyrelse (SiS) för att förbättra vården för vissa unga som vårdas vid SiS med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och som även har stora behov av psykiatrisk vård.”

Sammanfattning av uppdraget

- Projekt hos SiS och BUP 2021–2024 för att erbjuda barn med stora behov av psykiatrisk vård mer samlade vård- och stödinsatser
- Statsbidrag till regioner som deltar i arbetet
- Kommunerna är centrala aktörer, men ingår ej i uppdraget
- Socialstyrelsen förbereder, samordnar och slutrapporterar
- Nuvarande ansvarsfördelning gäller
- Undersökande ansats för utveckling av kunskap

Inriktning på den integrerade vården

- Särskild kompetens för vård till unga med
  - autismspektrumtillstånd
  - intellektuella funktionsnedsättningar
  - allvarligt och upprepat självskadebeteende eller suicidbeteende
  - (ev. unga med psykostillstånd)
- Integrerat team med personal från SiS och BUP
- Kortvarig, med inriktning på utredning/bedömning av vilken behandling och andra insatser som behövs för sociala och psykiatriska behov
- Syfta till långsiktiga lösningar i öppna former i samverkan med hemkommun och vårdgivare ”på hemorten”

Tidsperspektiv

2020	Utlysning av statsbidrag
2021	Förberedelser för rätts- och patientsäkerhet, uppföljning mm
2022	Operativ fas inleds
2023–2024	Mer samlat pilotprojekt med tydligare förutsättningar för uppföljning och utvärdering
2025	Slutrapport utifrån rapporter från extern utvärderare, forskningsprojekt mm

Inklusionskriterierna, i korthet

- Under 18 år, placerad enligt LVU på SiS och ha behov av nära och kontinuerliga kontakter med BUP, i första hand pga
  - autismspektrumtillstånd
  - intellektuell funktionsnedsättning
  - allvarligt eller omfattande självskadebeteende eller suicidbeteende
  - psykoser
- Behoven ska tillgodoses bäst genom ett integrerat team (SiS/BUP) som samtidigt arbetar med de sociala och psykiatriska vårdbehoven
- Goda förutsättningar för samverkan om långsiktiga lösningar
- Nödvändiga samtycken finns

Vad säger regelverket om sjukvård till barn placerade på SiS?

- Hälsoundersökning i samband med placering
- SIP för personer med samtidigt behov av insatser från socialtjänst och hälso- och sjukvård
- Regionala överenskommelser mellan kommunerna och regionen om vård till placerade barn
- I hemregionen har barnet rätt till all vård, i annan region gäller "Riksavtalet för utomlänsvård" (frivillig överenskommelse)

Integrerad vård vs ordinarie samverkan

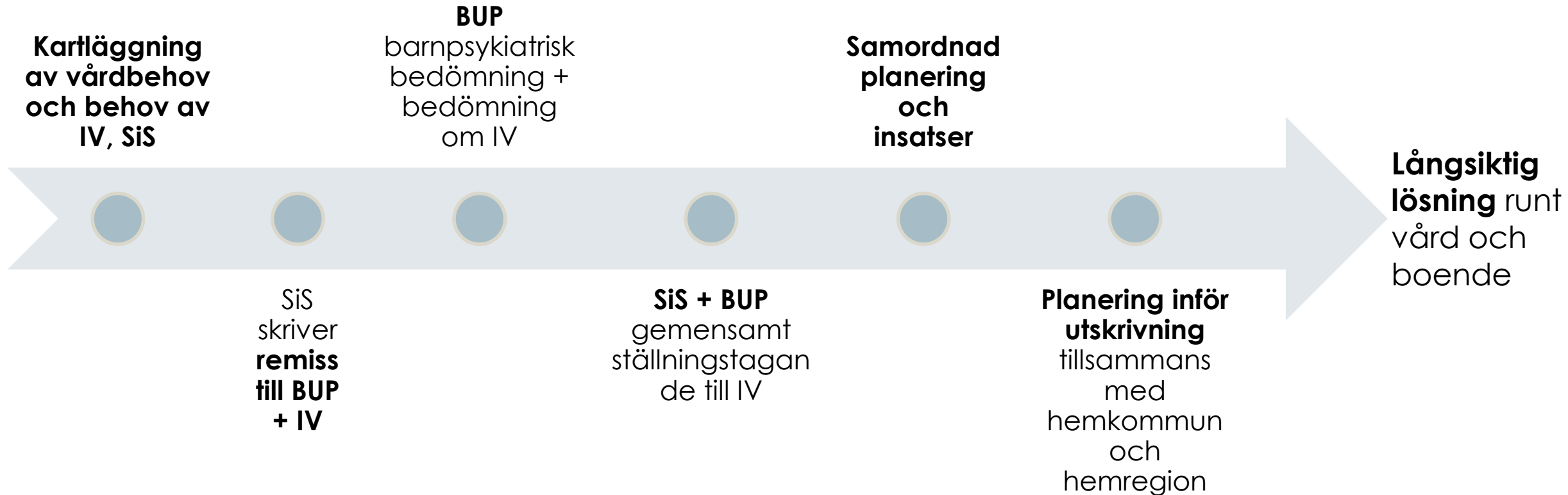

Om pilotverksamheterna och det operativa arbetet

Aktuellt läge i projektet: Pilotverksamheterna

- Region Östergötland + SiS ungdomshem Folåsa (från mars 2022)
- Västra Götalandsregionen + SiS ungdomshem Brättegården, Fagared, Ljungbacken, Margretelund och Nereby (från april 2022)
- Region Skåne + SiS ungdomshem Hässleholm (från okt 2022)
- Region Stockholm + SiS ungdomshem Tysslinge och Rebecka (från mars 2023)

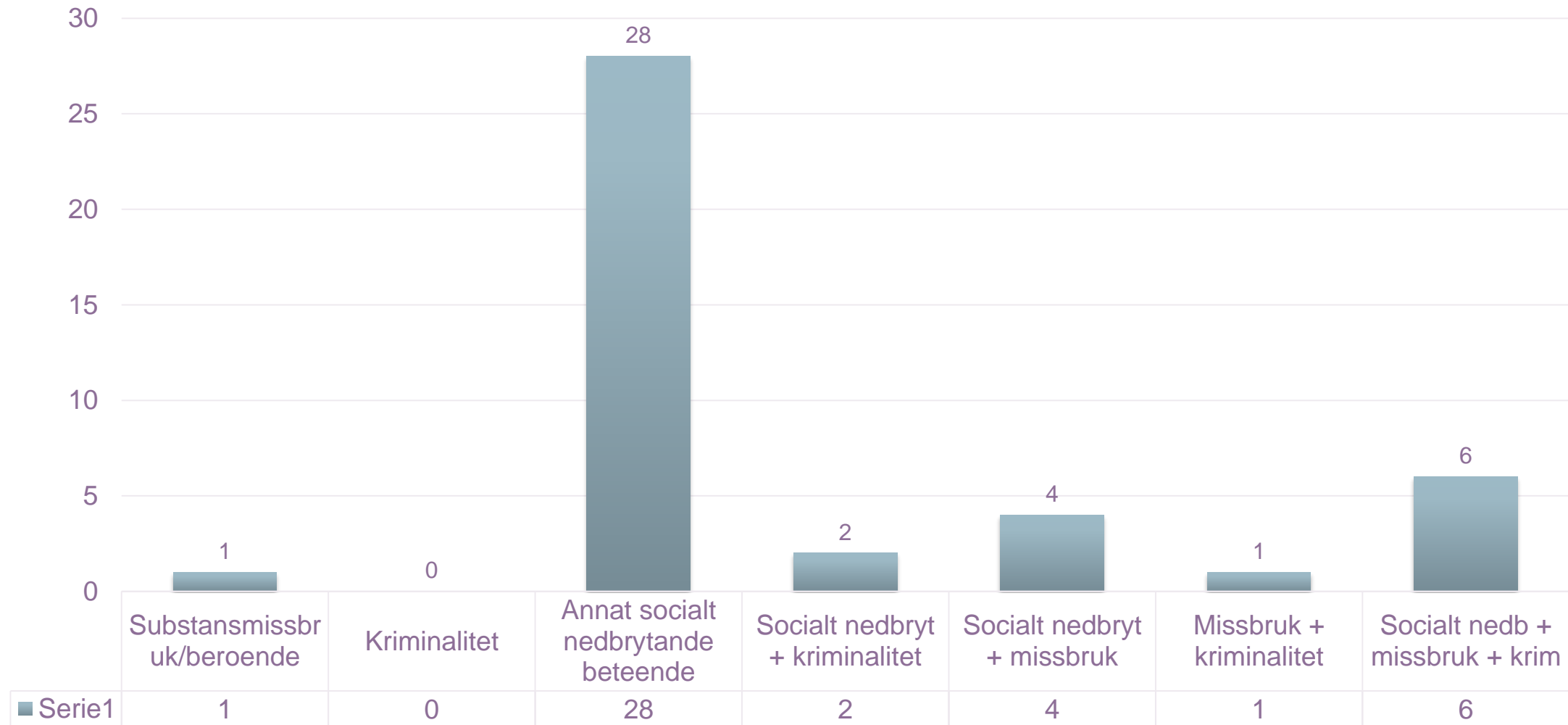
Genomförande

Om barnen (feb, 2023)

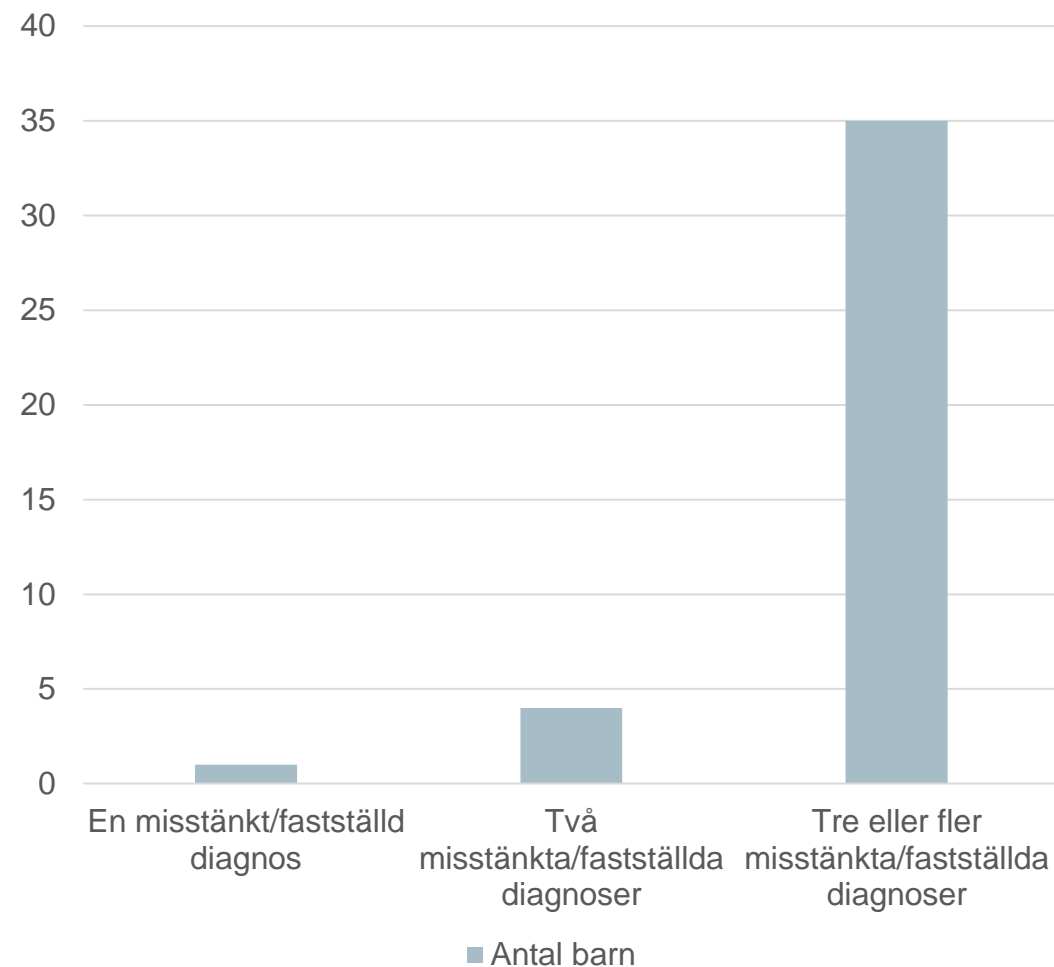
- 42 barn aktualiserats från SiS: 27 flickor, 15 pojkar
- 23 är under 15 år
- 25 hade pågående BUP-kontakt vid placering. Ytterligare 4 har haft tidigare kontakter.
- 3 hade aktuell SIP, 2 hälsoundersökning (vid placering)
- Barnen är hemmahörande i 12 av landets 21 regioner
- När 27 barn hade aktualiserats, var 23 placerade i annan region än sin hemregion (dvs regional ök ej aktuell)

Placeringsgrund

Psykiatrisk problematik vid aktualisering (innan BUPs bedömning)

ADHD 35 (6 misstänkt, 29 fastställd)	Tvångssyndrom 6 (5 misstänkt, 1 fastställd)
Trauma/stress 31 (20 misstänkt, 11 fastställd)	Bipolär 4 (misstänkt)
Uppförandestörning 27 (7 misstänkt, 20 fastställd)	Personlighetssyndrom (5 misstänkt)
Autism 21 (5 misstänkt, 16 fastställd)	IF 4 (3 misstänkt, 1 fastställd)
Ångestsyndrom 19 (11 misstänkt, 8 fastställd)	Substansbrukssyndrom 4 (3 fastställd 1 misstänkt)
Depression 12 (7 misstänkt, 5 fastställd)	Kommunikationsstörningar 1 (misstänkt)
Psykos 9 (misstänkt)	Ätstörning 7 (6 misstänkt, 1 fastställd)

Vårdhändelser SiS (innan inklusion)

21 har över 100 vårddygn på SiS	27 har haft episoder med vård i enskildhet (VIE, 2 till 111 dygn*)
11 har en eller två tidigare SiS placeringar	19 har suicidriskbedömts av läkare eller psykolog vid minst ett tillfälle; varav 8 har haft tillsynsperiod
5 har omplacerats pga. incident	5 har besökt sjukhus akut pga. psykisk ohälsa
14 har avvikit under nuvarande eller tidigare vårdperiod	20 har minst en avskiljning under nuvarande vårdperiod, 6 har minst 10 avskiljningar

Erfarenheter hittills

- Delvis ny målgrupp och setting för BUP. Lokaler, utrustning och förutsättningar för BUP-personal på ungdomshemmen
- Svårigheter att ringa in målgruppen, vilka är de mest komplexa?
- Den ökade närvaron av BUP verkar stabilisera situationen runt barnen
- 7 ärenden avslutade: 4 pga. mål uppfyllt, 3 pga. vården avbruten
- Genomsnittlig placeringstid < 4 mån
- Ingen tydlig bild ännu av de långsiktiga lösningarna

Utmaningar i projektet

Utmaningar i genomförandet av vården

- Oklart vad ordinarie samverkan innebär för målgruppen
  - Svårt hålla isär utvecklingsuppdrag och ordinarie samverkan
- Gränsdragningar
  - Vad är psykiatri respektive socialtjänst, dvs. vem ansvarar för vad?
  - SiS HoS uppdrag respektive Regionens sjukvård?
- Att arbeta integrerat – inte parallellt

Utmaningar i samverkan runt barnens vård

- Att få med socialtjänst, hemregion, nätverk
  - Brist på SIP och hälsoundersökning inför placering
  - Samverkan och planering under placeringen
  - Avsluta integrerad vård, övergång till nästa steg

Fråga till SFBUP och er andra:

Hur kan BUP i hemregionen och BUP i placeringsregionen samverka runt de placerade barnen?

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**